

# NAUČNÁ STEZKA LITEŇ

## Běleč

Asi kilometr východně od Vlenec leží v romanticky zvrásněném údolí vesnice, která nesla původně pojmenování Bělč. Stýká se zde několik vodotečí. Hlavní je Stříbrný potok a přítoky mu tvoří potůčky od Korna a z rybníčku od liteňské fary. Vody se stékají u mlýna a ústí do Stříbrného potoka. V okolí obce je několik pískoven a opuštěných malých kamenolomů. Před první světovou válkou dosáhl počet domů 46 s 240 usedlíky. Podle zaměstnání to byli rolníci, domkáři, hostinský, řezník, mlynář, železniční zřízenci a ostatní. V historii se Bělč připomíná už v roce 1333, kdy se píše o Miloslavu, Ješkovi a Václavu, bratřích z Bělče. Obdrželi právo, aby „všecky soudili, kromě vraždy, násilí a ohně“. Ustanovila se zde k rychtě krčma, kovárna a ševcovna, dále lov koroptví, zajíců a ptáků. V osadě bylo několik domů, jejichž obyvatelé byli v určitých dobách poddanými rozličného panstva z Litně, Lochovic nebo Svinař. Byla zde též manská tvrz hradu Karlštejna. Na dvorci seděl Petr Škopek z Litně a roku 1406 jeho dcera Markéta. V roce 1553 se stal majitelem Bělče Václav Podhradský z Vlčí Hory. Značný vliv zde měla královská moc, kterou uplatňoval karlštejnský purkrabí Šebestián Markvart z Hrádku, který roku 1554 koupil celou osadu pro krále výměnou za městečko Krásnou Horu. Tím se stalo, že z původní tvrze byl udělán poplužní dvůr spravovaný karlštejnským purkrabstvím.



V berounské knize svědomí je zaznamenána zajímavá událost, která se týká Bělče:

*Jednoho dne roku 1571 v domě Martina Blšanského v Berouně seděli Zeman hrnčír a Matouš Bavor pekař, opodál hověli si dva přespolní lidé sedláci – Vaněk Bložkovic z Bělče a Kříž z Tetína. Zeman hrnčír již podnapilý ptal se Vaňka sedláka: „Koho máš za pána?“ Vaněk dlouho mlčel, až po opětovné otázce zavolal: „Co tobě po mém pánu?“ A bylo zle, že sedlák se opovážil tykati měšťanu. Zeman mu naspílal „hunflotů“ a jinak ho nepěkně ctil a Matouš Bavor vytil Vaňkovi pivo mezi oči. Hned se chytili Zeman a Vaněk a zamleli sobě; Vaněk porazil soka a padl naň, ale trefil mu prstem do úst. Přiběhl hospodář a sundal ho ze Zemana, ale v tom Vaněk křikl náhlou bolestí. Zeman mu prst uhryzl. Událost a především její příčina ukazuje tehdejší vztahy mezi měšťáky a vesnickými lidmi. Rostoucí význam měst přivodil, že relativně svobodní měšťané se vyvyšovali nad sedláky, kteří žili v poddanství.*

Největšího významu dosáhla Bělč při sestavení stabilního katastru v roce 1840. Tehdy zahrnovala jako podřízené osady Krupnou, Poučnick a Klučice. Bylo to v době, kdy rychtářem byl Václav Mejstřík, konšelem Franz Ledvina. Tehdy měla Bělč 37 popisných objektů. Nejzajímavějším stavením je číslo popisné 10 – mlýn bělečský, podle původního majitele zvaný Korandův.

## Pomník padlým v 1. světové válce



Historická fotografie z odhalování pomníku padlým v 1. světové válce. Projev má generál Bedřich Homola, bělečský rodák, za účasti starosty Bělče pana Hořejšího, legionářů a sokolů.

### Legionáři z Bělče

Homola Bedřich	architekt	ruská legie	1916
Pecháček Oldřich	železničář	italská legie	1917
Šedivý František	rolník	ruská legie	1918
Zacke Václav	zedník	italská legie	1917



### Zastavení naučné stezky

1. Bývalá synagoga, dnešní Hasičský dům
2. Svatopluk Čech, lípa S. Čecha
3. Muzeum - fara, Otomar Novák, profesor Ivo Chlupáč
4. Kostel, pomník padlým v 1. světové válce
5. ZŠ F. J. Řezáče, Liliovník tulipánkvěty
6. Zámek Liteň
7. Učiliště Liteň
8. Zámek Vlenec
9. Vodárna - technická památka
10. Pískovna - historie těžby
11. Bělč, pomník padlým, mlýny
12. Nádraží Bělč



Atelier Svatopluk, o. p. s.

**KARLŠTEJNSKO**  
NEJSTARŠÍ TURISTICKÝ REGION



Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí



PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

